

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring av landskapslagen om besiktning och registrering av fordon

1994-95

nr 25

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att landskapslagen om besiktning och registrering av fordon (19/93) ändras så att mopeder skall registreras och förses med registrerings skyltar. Dessutom föreslås att bestämmelserna om kopplingsbesiktning anpassas till EG:s bestämmelser samt att ansvaret för utlämnande av provnummerskyltar helt skall ligga på motorfordonsbyrån och inte som idag delvis på polismyndigheten.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Bakgrund

1.1 Registrering av mopeder

Antalet trafikolyckor med mopedförare inblandade har ökat under senare år. En del av förklaringen till detta kan vara mopedernas förbättrade konstruktion och prestanda vilka ställer större krav på förarnas kunskap och skicklighet. För att förbättra mopedförarnas trafikuskaper infördes följaktligen år 1993 ett system med krav på förarbevis för moped. [Jfr 2 § 2 mom. körkortslagen för landskapet Åland (79/91).] För att helt vända den negativa olycksutvecklingen har emellertid också andra åtgärder och kombinationer av åtgärder övervägts. Utöver registrering av mopeder också åtgärder som höjer den nedre åldersgränsen för rätten att få framföra moped från 15 år och som i grunden ändrar de tekniska kraven för en moped.

I landskapet och i riket har sedan år 1960 funnits ett slags registrering av mopeder. Således har försäkringsbolagen i samband med enskilda trafikförsäkringsavtal hitills givit ut en s.k. försäkringsbricka att fästas på en moped. Skyltarna var från början obligatoriska och syftet med dem var att den skulle visa om den obligatoriska trafikförsäkringen betalats. Skyltarna har bytts årligen och varje år fått en ny färg. En skylts färg har således visat om en gällande trafikförsäkring finns. En skylt har två nummerkombinationer varav en visar i vilket försäkringsbolag en moped försäkrats medan den andra är individuell för mopeden. Varje försäkringsbolag för ett register över de skyltar det utgivit. Således kan polisen genom ett försäkringsbolag få uppgift om vem som är ägare till en viss moped. Det obligatoriska kravet att fästa en försäkringsbricka på mopeder har upphört.

1.2 Kopplingsbesiktning

Enligt gällande bestämmelser i 5 kap. landskapslagen om besiktning och registrering (19/93) skall en fordonskombination alltid kopplingsbesiktigas innan den tas i bruk. Bestämmelserna om kopplingsanordningar har dock standardiserats. Detta har skett bl.a. genom den internationella överenskommelsen den 20 mars 1958 i Genève "om förenhetligande av villkoren för typgodkännande av utrustning och delar till motorfordon samt om ömsesidigt erkännande av sådant godkännande" och EG:s rättsregler. Den nämnda överenskommelsen har ratificerats av Finland (jfr FFS 818/76) och finns publicerad i författningssamlingens fördragsserie (F.FördrS 70/76). Även om landskapet inte har givits tillfälle att bifalla konventionen, som rör frågor inom landskapets behörighet, beaktas bestämmelserna. De centrala EG-bestämmelserna finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/20/EG om mekaniska kopplingsanordningar

för motorfordon och för släpvagnar, och om deras fastsättande på dessa fordon samt i ändringsdirektivet 94/23/EG.

1.3 Förvaltningsfrågor angående tidsbegränsat tillstånd att använda provnummerskyltar

Polismyndigheten kan enligt gällande bestämmelser bevilja tillstånd att för viss tid använda provnummerskyltar när ett fordon skall föras till besiktningsman eller när det i annat fall bedöms vara nödvändigt. Ett sådant tillstånd skall ges för så kort som möjligt och inte utan särskilda skäl för längre tid än tio dagar.

2. Nuläge

2.1 Registrering av mopeder

Rikets lagstiftning har ändrats så att mopeder blir registreringspliktiga fordon på vilka skall föras med registreringsskyltar¹. Rikets registreringsplikt för mopeder gäller från den 1 april 1995. Till följd av den nya lagstiftningen har försäkringsbolagen beslutat upphöra med sina skyltar. Då många försäkringsbolag hitills delat på kostnaderna för dem, har varje bolags kostnader varit små. För bolag som endast i landskapet fortsättningsvis skulle utfärda sådana skyltar skulle dock kostnaderna totalt och per skylt öka väsentligt. Således avser även i landskapet verkande försäkringsbolag att upphöra med detta.

Från polis, motorfordonsbyrå och haverikommissionen i landskapet Åland har framförts att om försäkringsbolagen upphör att ge ut sina skyltar är det av trafiksäkerhetsskäl motiverat att de istället föras med en registreringsskylt. Detta anses främja en god trafikmoral eftersom en förare som framför sitt fordon vårdslöst kan identifieras med hjälp av skylten.

2.2 Kopplingsbesiktning

Med beaktande av att bestämmelserna om kopplingsanordningar har standardiserats genom ovannämnda konventioner, EG-bestämmelser och internationella standarder finns idag inte samma trafiksäkerhetsmässiga behov av obligatorisk kopplingsbesiktning som tidigare. Det finns f.ö. inom hela detta lagstiftningsområde en allt större internationell samsyn och således sker regelbundet förenhetliganden av specifika krav och normer.

Den ovan nämnda internationella överenskommelsen den 20 mars 1958 i Genève om förenhetligande av villkoren för typgodkännande av utrustning m.m. kan delvis sägas vara direkt tillämplig i landskapet. Detta som en följd av en s.k. blankettbe-

---

¹ Jfr förordningen om registrering av fordon (FFS 1707/92, ändrad gnm FFS 266/94) samt förordningen om fordons konstruktion och utrustning (FFS 1256/92, ändrad gnm FFS 773/94).

stämmelse i landskapsförordningen om fordons konstruktion, utrustning, skick, användning och belastning (104/93). Enligt denna bestämmelse är rikets förordning om fordons konstruktion och utrustning (FFS 1256/92) tillämplig i landskapet vilken i sin tur direkt hänvisar till nämnda internationella överenskommelse.

2.3 Förvaltningsfrågor angående tidsbegränsat tillstånd att använda provnummerskyltar

Organisatoriskt sammanhänger tillståndsgivningen avseende provnummerskyltar mer med motorfordonsbyråns verksamhet än med polisens. Det har dock hitills av praktiska skäl ansetts vara mest ändamålsenligt att polismyndigheten skall ge tillstånd att för kortare tid använda provnummerskyltar eftersom polisen, till skillnad från motorfordonsbyrån, också har en lokal representation och kan övervaka användningen av dem. Idag finns emellertid inga sådana praktiska hinder för att motorfordonsbyrån skall handha även detta tillståndsansvar. I de omkring tiotalet fall varje år då behov finns av service på landsbygden eller i skärgården kan polisens lokalkanslier fortsättningsvis bistå motorfordonsbyrån.

3. Överväganden

3.1 Registrering av mopeder

Avseende registrering av mopeder förenar sig landskapsstyrelsen med den uppfattning som framförts från polis, motorfordonsbyrå och haverikommissionen. Landskapsstyrelsen föreslår således att en moped för att få användas i trafik på väg skall vara registrerad i fordonsregistret och vara försedd med registreringsskylt. För registrering skall mopedägaren lämna en skriftlig anmälan till motorfordonsbyrån i enlighet med motorfordonsbyråns anvisningar därom. Att mopeder förses med en registreringsskylt ger polisen fortsatt rimliga möjligheter att fastställa vem som äger en viss moped. Detta är ur trafiksäkerhetssynpunkt väsentligt då mopeder som varit inblandade i trafikolyckor ofta visat sig ha ett bristfälligt skick. Eftersom bestämmelsen föreslås gälla först från den 1 april 1996 finns tid att registrera en moped efter lagen trätt i kraft den 1 september 1995. Ikraftträdandebestämmelserna kan dessutom harmonieras med försäkringsbolagens utgivande av försäkringsbrickor.

3.2 Korskoppling

Landskapsstyrelsen föreslår med beaktande av den internationella standardisering som skett av bestämmelserna om korskoppling att landskapslagen om besiktning och registrering av fordon (19/93) ändras så att sådan besiktning endast skall utföras när det krävs enligt internationell praxis. Korskopplingsbesiktning skall således endast utföras i de fall fordon försedda med andra än enligt standardiseringen godkända kopplingsanordningar.

3.3 Förvaltningsfrågor angående tidsbegränsat tillstånd att använda provnummerskyltar

Landskapsstyrelsen anser att ansvaret för att ge tidsbegränsat tillstånd att använda provnummerskyltar i grunden tillhör motorfordonsbyråns ansvarsområde. Att detta ansvar också formellt förs över dit från polismyndigheten är således följdriktigt. Samtidigt berörs inte den praktiska hanteringen och övervakningen av skyltarnas användning av en sådan förändring. Polisen skall även fortsättningsvis övervaka deras användning samt kan på motorfordonsbyråns uppdrag bistå med att ge ut dem.

4. Förslagets ekonomiska och organisatoriska verkningar

Förslagets ekonomiska och organisatoriska konsekvenser begränsas till de förenklingar för fordonsägare och motorfordonsbyrån som följer av de ändrade bestämmelserna om korskopplingsbesiktning. Genom ändringen effektiviseras besiktningsarbetet då huvudparten av kopplingsbesiktningarna försvinner.

Förslagets övriga innehåll har inga ekonomiska eller organisatoriska konsekvenser för landskapet. Av enskilda mopedägare kommer en avgift att uppbäras i samband med registrering och utgivande av registreringsskylt.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

LANDSKAPSLAG**om ändring av landskapslagen om besiktning och registrering av fordon**

I enlighet med lagtingets beslut

upphävs 15 och 20 § 2 mom. punkt c i landskapslagen den 2 april 1993 om besiktning och registrering av fordon (19/93),

ändras lagens 14 § 1 och 3 mom., 32 § 1 mom. och 35 § samt fogas till lagens 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

14 §*Kopplingsbesiktning*

Vid kopplingsbesiktning kontrolleras att bilen och släpvagnen lämpligen kan kopplas till varandra samt att kopplingsanordningarna är hållbara och ändamålsenliga i enlighet med de bestämmelser som avses i detta moment. Bil och släpvagn som skall kopplas till varandra skall innan fordonskombinationen tas i bruk godkännas vid en kopplingsbesiktning om det krävs i enlighet med

a) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/20/EG om mekaniska kopplingsanordningar för motorfordon och för släpvagnar och deras fastsättande på dessa fordon,

b) sådant godkännande av fordons konstruktion, utrustning eller delar som beviljas i enlighet med landskapsförordningen om fordons konstruktion, utrustning, skick, användning och belastning (104/93) tillämpligt reglemente vilket bifogats den i Genève den 20 mars 1958 ingångna överenskommelsen om förenhetligande av villkoren för typgodkännande av utrustning och delar till motorfordon samt om ömsesidigt erkännande av sådant godkännande eller

c) gällande ISO- eller SFS-standard om dessa komponenter.

Efter att fordon godkänts vid kopplingsbesiktning skall anteckning härom göras i fordonsregistret. Dessutom skall i fordonets registerutdrag antecknas datum för besiktningen samt de mått- och viktbegränsningar som fastställts gälla. Om det är fråga om individuell koppling skall antecknas till vilket fordon koppling får ske.

24 §

Om inte annat visas anses den vara ägare till en moped som undertecknat en registreringsanmälan i vilken denne anges ha äganderätten.

32 §

Registreringsskyltarnas placering och skadad eller förlorad skylt

Registreringsskyltarna skall fästas på lämplig plats på fordonet,

- a) på bil framtill och baktill,
- b) på motorcykel och moped baktill,
- c) på traktor och motorredskap framtill och
- d) på släpvagn baktill.

35 §

Tidsbegränsat tillstånd att använda provnummerskyltar

Motorfordonsbyrån kan bevilja tillstånd att för viss tid använda provnummerskyltar när ett fordon skall föras till besiktningssman eller när det i annat fall bedöms vara nödvändigt. Tillståndet skall härvid ges för så kort som möjligt och inte utan särskilda skäl för längre tid än tio dagar.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1995. Åtgärder som lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Registreringsplikten för mopeder gäller från och med den 1 april 1996.

Mariehamn den 23 mars 1995

L a n t r å d

Ragnar Erlandsson

Lagberedningssekreterare

Olle Ekström

LANDSKAPSLAG**om ändring av landskapslagen om besiktning och registrering av fordon**

I enlighet med lagtingets beslut
upphävs 15 § och 20 § 2 mom. punkt c i landskapslagen den 2 april 1993 om
besiktning och registrering av fordon (19/93),
ändras lagens 14 § 1 och 3 mom., 32 § 1 mom. och 35 § samt
fogas till lagens 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

14 §

Kopplingsbesiktning

Bil och släpvagn som skall kopplas till varandra skall innan fordonskombinationen tas i bruk godkännas vid en kopplingsbesiktning, varvid kontrolleras att bilen och släpvagnen lämpligen kan kopplas till varandra samt att kopplingsanordningarna är hållbara och ändamålsenliga. Dessutom undersöks om fordonskombinationen uppfyller kraven på mått, vändbarhet och andra egenskaper som framgår av bestämmelser rörande fordonskombination samt fastställs fordonskombinationens högsta tillåtna totalvikt och dess fördelning mellan fordonen.

Föreslagen lydelse

14 §

Kopplingsbesiktning

Vid kopplingsbesiktning kontrolleras att bilen och släpvagnen lämpligen kan kopplas till varandra samt att kopplingsanordningarna är hållbara och ändamålsenliga i enlighet med de bestämmelser som avses i detta moment. Bil och släpvagn som skall kopplas till varandra skall innan fordonskombinationen tas i bruk godkännas vid en kopplingsbesiktning om det krävs i enlighet med

a) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/20/EG om mekaniska kopplingsanordningar för motorfordon och för släpvagnar och deras fastsättande på dessa fordon,

b) sådant godkännande av fordons konstruktion, utrustning eller delar som beviljas i enlighet med landskapsförordningen om fordons konstruktion, utrustning, skick, användning och belastning (104/93) tillämpligt reglemente vilket bifogats den i Genève den 20 mars 1958 ingångna överenskommelsen om förenhetligande av villkoren för typgodkännande av utrustning och delar till motorfordon samt om ömsesidigt erkännande av sådant godkännande, eller

Gällande lydelse

Efter att fordon godkänts vid kopplingsbesiktning skall anteckning härom göras i fordonsregistret. Dessutom skall i fordonets registerutdrag antecknas datum för besiktningen samt de mått- och vikt-begränsningar som fastställts gälla. Om det är fråga om **korskoppling som avses i 15 §** skall detta antecknas och om det är fråga om individuell koppling skall antecknas till vilket fordon koppling får ske.

(nytt 4 mom.)

32 §

Registreringsskyltarnas placering och skadad eller förlorad skylt

Registreringsskyltarna skall fästas på lämplig plats på fordonet,

- a) på bil framtill och baktill,
- b) på motorcykel baktill,
- c) på traktor och motorredskap framtill och
- d) på släpvagn baktill.

Föreslagen lydelse

c) gällande ISO- eller SFS-standard om dessa komponenter.

Efter att fordon godkänts vid kopplingsbesiktning skall anteckning härom göras i fordonsregistret. Dessutom skall i fordonets registerutdrag antecknas datum för besiktningen samt de mått- och vikt-begränsningar som fastställts gälla. Om det är fråga om individuell koppling skall antecknas till vilket fordon koppling får ske.

24 §

Om inte annat visas anses den vara ägare till en moped som undertecknat en registreringsanmälan i vilken denne anges ha äganderätten.

32 §

Registreringsskyltarnas placering och skadad eller förlorad skylt

Registreringsskyltarna skall fästas på lämplig plats på fordonet,

- a) på bil framtill och baktill,
- b) på motorcykel **och moped** baktill,
- c) på traktor och motorredskap framtill och
- d) på släpvagn baktill.

Gällande lydelse

36 §

Tillstånd från polismyndigheten

Polismyndigheten kan bevilja tillstånd att för viss tid använda provnummerskyltar när ett fordon skall föras till besiktningsman eller när det i annat fall bedöms vara nödvändigt. Tillståndet skall härvid ges för så kort som möjligt och inte utan särskilda skäl för längre tid än tio dagar.

Föreslagen lydelse

36 §

*Tidsbegränsat tillstånd att använda
provnummerskyltar*

Motorfordonsbyrån kan bevilja tillstånd att för viss tid använda provnummerskyltar när ett fordon skall föras till besiktningsman eller när det i annat fall bedöms vara nödvändigt. Tillståndet skall härvid ges för så kort som möjligt och inte utan särskilda skäl för längre tid än tio dagar.

10

10

The following information is provided for your information. The information is for informational purposes only and should not be used for any other purpose. The information is for informational purposes only and should not be used for any other purpose.

(

)

(

)